

УГОДА

між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, про участь України в Європейському оборонному фонді (ЄОФ)

Україна,

з однієї сторони,

та

Європейська Комісія (далі – “Комісія”) від імені Європейського Союзу,

з іншої сторони,

далі разом – “Сторони”,

УРАХОВУЮЧИ, що Протокол III до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, про Рамкову угоду між Україною та Європейським Союзом про загальні принципи участі України в програмах Європейського Союзу встановлює рамки для участі України в програмах Європейського Союзу та передбачає, що конкретні строки та умови участі в кожній програмі, зокрема фінансовий внесок, що підлягає сплаті, а також процедури звітності та оцінювання, визначатимуться в Меморандумі про взаєморозуміння між компетентними органами України та Комісією на основі критеріїв, установлених відповідними програмами;¹

УРАХОВУЮЧИ, що Європейський оборонний фонд (ЄОФ) був заснований Регламентом (ЄС) 2021/697 (“Регламент про ЄОФ”)²;

УРАХОВУЮЧИ, що ця Угода становить та має такі самі обов’язкові правові наслідки, що й Меморандум про взаєморозуміння, передбачений Протоколом III до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, про Рамкову угоду між Україною та Європейським Союзом про загальні принципи участі України в програмах Європейського Союзу;

УРАХОВУЮЧИ, що участь України в Європейському оборонному фонді здійснюється відповідно до пункту (b) статті 5 Регламенту (ЄС) 2021/697 зі змінами та доповненнями³, а також на умовах, визначених Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони,

¹ Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (OJ L 161, 29.05.2014, р. 3).

² OJ L 170, 12.5.2021, р. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>.

³ Регламент (ЄС) 2025/2653 Європейського Парламенту та Ради від 19 грудня 2025 року про внесення змін до Регламентів (ЄС) 2021/694, (ЄС) 2021/695, (ЄС) 2021/697, (ЄС) 2021/1153 та (ЄС) 2024/795 щодо розширення прийнятності дій, які вдосконалюють оборонну продукцію та технології, пов’язані з підтримкою України з боку Європейського Союзу (OJ L. 2025/2653, 22.12.2025, р. 1).

та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Ці умови визначають, зокрема, обсяг участі, правила прийнятності для українських юридичних осіб, вимоги щодо безпеки та захисту інформації, порядок сплати фінансових внесків, зобов'язання щодо співфінансування, а також будь-які необхідні обмеження чи гарантії, пов'язані з безпекою, контролем або територіальним застосуванням;

УРАХОВУЮЧИ мету Європейського Союзу щодо зміцнення конкурентоспроможності, ефективності та інноваційного потенціалу європейської оборонно-технологічної та промислової бази відповідно до Регламенту (ЄС) 2021/697 про заснування Європейського оборонного фонду, та визнаючи важливість посиленого співробітництва з Україною для вирішення спільних викликів у сфері безпеки та оборони;

ВИЗНАЮЧИ загальні принципи та цілі, викладені в Регламенті (ЄС) 2021/697 Європейського Парламенту та Ради про заснування Європейського оборонного фонду;

УСВІДОМЛЮЮЧИ важливість структурованого співробітництва між Україною та Європейським Союзом у сфері оборонних досліджень і розробок з метою зміцнення оборонно-промислового потенціалу, сприяння інноваціям, взаємосумісності та стійкості, а також підтримки ефективного транскордонного співробітництва між підприємствами оборонної промисловості та суб'єктами дослідницької діяльності;

НАГОЛОШУЮЧИ на ролі спільних дій у сфері оборонних досліджень і розробок, що підтримуються Європейським оборонним фондом, у вирішенні спільних викликів у сфері безпеки та оборони шляхом об'єднання ресурсів, сприяння транскордонному промислому співробітництву та досягнення критичної маси, необхідної для розвитку оборонних спроможностей;

ПРАГНУЧИ встановити взаємовигідні умови для оборонно-промислового співробітництва між Україною та Європейським Союзом з метою зміцнення оборонних інновацій, підвищення промислового потенціалу та стійкості, а також підтримки розробки та впровадження оборонних технологій, що відповідають спільним потребам безпеки;

УРАХОВУЮЧИ спільні інтереси у сфері безпеки та міцні зв'язки між Україною та Європейським Союзом у сфері оборони та оборонно-промислового співробітництва, а також визнаючи спільну мету щодо подальшого зміцнення співробітництва в галузі оборонних досліджень і розробок на підтримку української та європейської оборонно-технологічних та промислових баз,

ДОМОВИЛИСЯ ПРО ТАКЕ:

Стаття 1

Обсяг асоційованої участі

Україна бере участь як асоційована країна та здійснюватиме внесок у всі складові заходів, що підтримуються Європейським оборонним фондом, заснованим Регламентом (ЄС) 2021/697, у його останній редакції.

Стаття 2

Правила та умови участі в Європейському оборонному фонді (ЕОФ)

1. Україна бере участь у Європейському оборонному фонді відповідно до умов, викладених у Протоколі III до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, про Рамкову угоду між Україною та Європейським Союзом про загальні принципи участі України в програмах Європейського Союзу, який встановлює рамки участі України в програмах Європейського Союзу відповідно до правил та умов, викладених у цій Угоді, у правовому акті, зазначеному у Статті 1 цієї Угоди, а також у будь-яких інших правилах, що стосуються реалізації Європейського оборонного фонду, у їхніх останніх редакціях.

2. Якщо інше не передбачено правилами та умовами, зазначеними в пункті 1 цієї Статті, юридичні особи, зареєстровані в Україні⁴, можуть брати участь у заходах, що підтримуються Європейським оборонним фондом, на умовах, визначених Регламентом (ЄС) 2021/697, включаючи дотримання обмежувальних заходів ЄС⁵.

3. Представники України мають право брати участь у роботі комітету, зазначеного у Статті 34 Регламенту (ЄС) 2021/697 про заснування Європейського оборонного фонду, без права голосу та з питань, які стосуються України.

4. Витрати на проїзд та проживання, понесені представниками та експертами України з метою участі в якості спостерігачів у роботі комітету, зазначеного в Статті 34 Регламенту (ЄС) 2021/697 про заснування Європейського оборонного фонду, або в інших засіданнях, пов'язаних із реалізацією Європейського оборонного фонду, відшкодовуються Європейським Союзом на тій самій основі та відповідно до процедур, що застосовуються для представників держав-членів Європейського Союзу.

5. Україна вживає всіх необхідних заходів, залежно від випадку, для забезпечення того, щоб товари та послуги, придбані в Україні або імпортовані в Україну, які частково або повністю фінансуються відповідно до грантових угод та/або контрактів, укладених для провадження діяльності згідно з цією Угодою, були звільнені від митних платежів, ввізного мита та інших фіскальних зборів, включаючи ПДВ, які застосовуються в Україні.

⁴ Ця Угода застосовується до території України, визнаної відповідно до міжнародного права та яка перебуває під ефективним контролем Уряду України. Юридичні особи, засновані на територіях України, які не перебувають під ефективним контролем Уряду України, не мають права брати участь у заходах, що підтримуються в рамках цієї Угоди.

⁵ Обмежувальні заходи ЄС ухвалюються відповідно до Договору про Європейський Союз або Договору про функціонування Європейського Союзу.

6. Англійська мова використовується для процедур, пов'язаних із запитами, договорами та звітами, а також для інших адміністративних аспектів Програми.

Стаття 3

Фінансовий внесок

1. Участь України або українських юридичних осіб у заходах, що підтримуються Європейським оборонним фондом, передбачає сплату Україною фінансового внеску до Європейського оборонного фонду та покриття пов'язаних із цим управлінських, виконавчих та операційних витрат відповідно до загального бюджету Європейського Союзу (далі – “бюджет Європейського Союзу”).

2. Фінансовий внесок складається із суми:

а) операційного внеску; та

б) внеску за участь.

3. Фінансовий внесок сплачується у формі щорічного платежу одним внеском і підлягає сплаті не пізніше травня.

4. Операційний внесок покриває операційні витрати та витрати на підтримку Програми і є додатковим — як щодо асигнувань на взяття зобов'язань, так і щодо асигнувань на здійснення платежів — до сум, включених до остаточно затвердженого бюджету Європейського Союзу для Європейського оборонного фонду.

5. Операційний внесок розраховується на основі частки внеску, яка визначається як співвідношення валового внутрішнього продукту (ВВП) України за ринковими цінами до ВВП Європейського Союзу за ринковими цінами. Показники ВВП за ринковими цінами, що підлягають застосуванню, визначаються відповідними службами Комісії на основі найновіших статистичних даних, доступних для бюджетних розрахунків у році, що передує року, в якому має бути здійснено щорічний платіж. Коригування цієї частки внеску наведено в Додатку I до цієї Угоди.

6. Операційний внесок розраховується шляхом застосування скоригованої частки внеску до асигнувань на взяття зобов'язань, включених до остаточно затвердженого бюджету Європейського Союзу на відповідний рік для фінансування Європейського оборонного фонду.

7. Внесок за участь становить 4% від річного початкового операційного внеску, розрахованого відповідно до пунктів 5 і 6, та запроваджується поетапно, як визначено в Додатку I до цієї Угоди. Внесок за участь не підлягає ретроспективному коригуванню або виправленню.

8. Європейський Союз надає Україні інформацію щодо її фінансової участі, яка міститься в інформації про бюджет, бухгалтерський облік, результативність та оцінювання, що надається бюджетним органам та органам із контролю за виконанням бюджету Європейського Союзу стосовно Європейського оборонного фонду. Така інформація надається з належним урахуванням правил конфіденційності та захисту даних України та Європейського Союзу та без шкоди для інформації, яку Україна має право отримувати відповідно до Додатка II до цієї Угоди.

9. Усі внески України або платежі з боку Європейського Союзу, а також розрахунок сум, що підлягають сплаті або отриманню, здійснюються в євро.

Стаття 4

Моніторинг, оцінювання та звітність

1. Без шкоди для повноважень Комісії, Європейського управління з питань запобігання зловживанням та шахрайству (OLAF) та Рахункової палати Європейського Союзу щодо моніторингу та оцінювання Європейського оборонного фонду, участь України в цій Програмі підлягає постійному моніторингу на засадах партнерства за участю Комісії та України.

2. Правила щодо належного фінансового управління, включаючи фінансовий контроль, відшкодування коштів та інші заходи протидії шахрайству стосовно фінансування Європейського Союзу згідно з цією Угодою, викладено в Додатку II до цієї Угоди.

Стаття 5

Поводження з інформацією з обмеженим доступом та чутливою інформацією, що не має грифа обмеження доступу

1. Поводження з інформацією з обмеженим доступом Європейського Союзу будь-якою фізичною особою, яка проживає в Україні, або юридичною особою, яка зареєстрована в Україні та отримує кошти Європейського Союзу, а також будь-якою третьою стороною, залученою до реалізації коштів Європейського Союзу, яка проживає або зареєстрована в Україні, в контексті впровадження заходів Європейського оборонного фонду, здійснюється відповідно до Угоди між Україною та Європейським Союзом про процедури безпеки, які стосуються обміну інформацією з обмеженим доступом⁶, підписаної 13 червня 2005 року, та встановлених відповідно до неї Домовленостей про безпеку в їхніх найновішій редакції.

2. Положення щодо застосовної системи безпеки деталізуються в проєкті Інструкції з безпеки Програми, яка підлягає включенню до Листа про аспекти безпеки як невід'ємна частина Грантової угоди.

3. Обмін чутливою інформацією, яка не має грифа обмеження доступу, в контексті впровадження заходів за цією Угодою здійснюється відповідно до інструкцій з поведінки, наданих джерелом інформації, або, де це застосовано, відповідно до меморандуму про взаєморозуміння, контракту чи угоди про безпеку між інституцією, агентством чи органом ЄС та Україною або конкретним суб'єктом України.

Стаття 6

Прикінцеві положення

1. Ця Угода набирає чинності з дати, коли Сторони повідомлять одна одну про завершення їхніх внутрішніх процедур, необхідних для набрання нею чинності.

⁶ Угода між Україною та Європейським Союзом про процедури безпеки, які стосуються обміну інформацією з обмеженим доступом (OJ L 172, 5.7.2005, р. 84).

2. Ця угода застосовується з 1 січня 2026 року. Вона залишається чинною упродовж строку, необхідного для завершення всіх проєктів і заходів, що фінансуються з Європейського оборонного фонду, всіх заходів, необхідних для захисту фінансових інтересів Європейського Союзу та дотримання всіх фінансових зобов'язань між Сторонами, що випливають із виконання цієї Угоди.

3. Дію цієї Угоди може бути зупинено Європейським Союзом у разі несплати Україною фінансового або операційного внеску, що підлягає сплаті відповідно до пункту 3 розділу II Додатка I до цієї Угоди.

Європейський Союз повідомляє Україну про зупинення дії цієї Угоди офіційним листом-повідомленням. Дія Угоди зупиняється через 30 днів після отримання Україною такого повідомлення.

У разі зупинення дії цієї Угоди юридичні особи, зареєстровані в Україні, не мають права брати участь у конкурсних процедурах, які ще не були завершені на момент такого зупинення. Конкурсна процедура вважається завершеною, коли за результатами такої процедури виникли юридичні зобов'язання.

Зупинення дії Угоди не впливає на юридичні зобов'язання, взяті щодо юридичних осіб, зареєстрованих в Україні, до такого зупинення. Ця Угода продовжує застосовуватися до таких юридичних зобов'язань.

Європейський Союз негайно повідомляє Україну про отримання повної суми належного фінансового або операційного внеску. Зупинення дії Угоди скасовується негайно після отримання такого повідомлення.

З дати скасування зупинення юридичні особи України знову мають право брати участь у конкурсних процедурах, розпочатих після цієї дати, а також у конкурсних процедурах, розпочатих до цієї дати, для яких строк подання заявок ще не закінчився.

4. Будь-яка Сторона може припинити дію цієї Угоди в будь-який час шляхом письмового повідомлення про намір припинити її дію.

Дія Угоди припиняється через три календарні місяці з дати надходження письмового повідомлення адресату. Для цілей цієї Угоди дата припинення дії цієї Угоди є датою її припинення.

5. У разі припинення дії цієї Угоди відповідно до пункту 4, Сторони погоджуються, що:

(а) проєкти або заходи, щодо яких було взято юридичні зобов'язання після набрання чинності цією Угодою та до припинення її дії, тривають до їх завершення на умовах, визначених цією Угодою;

(б) щорічний фінансовий внесок за певний рік, протягом якого дія цієї Угоди припиняється, сплачується відповідно до Статті 3;

Сторони врегульовують за взаємною згодою будь-які інші наслідки припинення дії цієї Угоди.

6. Зміни до цієї Угоди можуть бути внесені лише в письмовій формі за взаємною згодою Сторін. Зміни набирають чинності за тією ж процедурою, що й для набрання чинності цією Угодою.

7. Додатки до цієї Угоди та Протокол про зупинсння сплати фінансового внеску Україною у зв'язку з надзвичайними обставинами, спричиненими неспровокованою збройною агресією проти України, є невід'ємною частиною цієї Угоди.

8. Ця Угода застосовується до території України, яка визнана відповідно до міжнародного права та перебуває під ефективним контролем Уряду України. Юридичні особи, зареєстровані на територіях України, які не перебувають під ефективним контролем Уряду України, не мають права брати участь у заходах, що підтримуються Європейським оборонним фондом відповідно до цієї Угоди.

Цю Угоду укладено у двох примірниках українською та англійською мовами, причому обидва тексти є рівно автентичними. У разі розбіжностей у тлумаченні переважну силу матиме текст англійською мовою.

Підписано за та від імені України в м. Києві, Україна, 13 липня 2026 року

від _____

Михайло Федоров, Міністр оборони України

Підписано за та від імені Європейського Союзу в м. Києві, Україна, 13 липня 2026 року

від _____

Андрюс Кубілюс, Комісар з питань оборони та космосу

Додаток I: Правила, що регулюють фінансовий внесок України до Європейського оборонного фонду (2021-2027)

Додаток II: Належне фінансове управління

Протокол про зупинення сплати фінансового внеску Україною у зв'язку з надзвичайними обставинами, спричиненими неспровокованою збройною агресією проти України

Додаток I

Правила, що регулюють фінансовий внесок України до Європейського оборонного фонду (2021-2027)

I. Розрахунок фінансового внеску України

1. Фінансовий внесок України до Європейського оборонного фонду встановлюється на щорічній основі пропорційно та додатково до суми, яка щороку передбачається в бюджеті Європейського Союзу для бюджетних асигнувань на взяття зобов'язань, необхідних для управління, реалізації та функціонування Європейського оборонного фонду.

2. Внесок за участь, зазначений у пункті 7 Статті 3, запроваджується поетапно відповідно до умов, визначених у цьому Додатку:

- 2026 рік: 3%
- 2027 рік: 4%

3. Відповідно до пункту 5 Статті 3 цієї Угоди, щорічний фінансовий внесок, що сплачується Україною за її участь у Європейському оборонному фонді, розраховується на відповідні фінансові роки шляхом застосування коригування до частки внеску.

Коригування частки внеску розраховується у такий спосіб:

$$\text{скоригована частка внеску} = \text{частка внеску} \times \text{коефіцієнт}$$

Коефіцієнт, що використовується для вищезазначеного розрахунку з метою коригування частки внеску, становить 1.

II. Сплата фінансового внеску України

1. Комісія повідомляє Україні у найкоротший строк, але не пізніше направлення першого запиту на перерахування коштів за фінансовий рік, таку інформацію:

(а) суму асигнувань на взяття зобов'язань в остаточно затвердженому бюджеті Європейського Союзу на відповідний рік за рядками бюджету, що охоплюють участь України в Європейському оборонному фонді;

(б) суму внеску за участь, зазначеного в пункті 7 Статті 3 цієї Угоди.

На основі проєкту бюджету Комісія надає оцінку інформації на наступний рік за пунктами (а) і (б) якомога швидше, але не пізніше ніж до 1 вересня фінансового року.

2. Комісія надсилає Україні запит на перерахування коштів, що відповідають її внеску згідно з цією Угодою, не пізніше квітня кожного фінансового року.

Кожен запит на перерахування коштів передбачає сплату внеску України не пізніше ніж через 30 днів після його направлення.

У перший рік виконання цієї Угоди Комісія надсилає єдиний запит на перерахування коштів протягом 60 днів після підписання цієї Угоди.

3. Україна сплачує свій фінансовий внесок за цією Угодою відповідно до цього Додатка. У разі несплати Україною коштів у встановлений строк Комісія надсилає офіційний лист-нагадування.

Будь-яка затримка у сплаті фінансового внеску тягне за собою обов'язок України сплатити пеню за прострочення платежу на суму заборгованості, починаючи з дати сплати.

Відсоткова ставка на суму заборгованості, несплаченої у встановлений строк, дорівнює ставці, яку Європейський центральний банк застосовує до своїх основних операцій з рефінансування, опублікованій в серії "С" Офіційного вісника Європейського Союзу, чинній на перший календарний день місяця, на який припадає строк сплати, збільшеній на три з половиною відсоткових пунктів.

Якщо затримка сплати внеску створює значну загрозу для впровадження та управління Європейським оборонним фондом, Комісія призупиняє участь України в Європейському оборонному фонді у разі несплати коштів протягом 20 робочих днів після надсилання офіційного листа-нагадування, що не перешкоджає виконанню зобов'язань Європейського Союзу відповідно до вже укладених грантових угод та/або контрактів, що передбачають реалізацію непрямих заходів, для участі в яких Україну було відібрано.

Додаток II

Належне фінансове управління

Захист фінансових інтересів та стягнення

Стаття I

Перевірки та аудити

1. Європейський Союз має право проводити відповідно до застосовних актів однієї чи кількох інституцій або органів Європейського Союзу та відповідно до умов, передбачених у відповідних угодах та/або контрактах, технічні, наукові, фінансові або інші види перевірок та аудитів у приміщеннях будь-якої фізичної особи, яка проживає в Україні, або будь-якої юридичної особи, яка зареєстрована в Україні⁷ та отримує фінансування Європейського Союзу, а також будь-якої третньої сторони, залученої до реалізації коштів Європейського Союзу, яка проживає або зареєстрована в Україні. Такі перевірки та аудити можуть проводитися представниками інституцій та органів Європейського Союзу, зокрема Європейської Комісії та Рахункової палати Європейського Союзу, або іншими особами, уповноваженими Європейською Комісією.

2. За умови повного дотримання вимог щодо допуску до інформації з обмеженим доступом, представники інституцій та органів Європейського Союзу, зокрема Європейської Комісії та Рахункової палати Європейського Союзу, а також інші особи, уповноважені Європейською Комісією, мають відповідний доступ до об'єктів, робіт і документів (як в електронній, так і в паперовій формі) та до всієї інформації, необхідної для проведення таких аудитів, включно з правом на отримання фізичної/електронної копії та витягів з будь-якого документа або вмісту будь-якого носія даних, що перебуває у володінні фізичної чи юридичної особи, яка перевіряється, або третьої сторони, яка перевіряється.

3. Україна не повинна перешкоджати або створювати будь-які особливі перепони для права в'їзду в Україну та доступу до приміщень представників та інших осіб, зазначених у пункті 2, у зв'язку з виконанням ними своїх обов'язків, визначених у цій Статті.

4. Перевірки та аудити можуть проводитися, у тому числі після зупинення дії цієї Угоди відповідно до пункту 5 її Статті 6 або припинення її дії, на умовах, визначених у застосовних актах однієї чи кількох інституцій або органів Європейського Союзу, а також згідно з положеннями відповідних угод та/або контрактів стосовно будь-яких

⁷ Тут і надалі мається на увазі територія, що перебуває під ефективним контролем Уряду України.

юридичних зобов'язань щодо виконання бюджету Європейського Союзу, взятих на себе Європейським Союзом до дати зупинення дії Угоди відповідно до пункту 5 її Статті 6 або припинення дії цієї Угоди.

Стаття 2

Боротьба з порушеннями, шахрайством та іншими кримінальними правопорушеннями, що впливають на фінансові інтереси Європейського Союзу

1. Європейська Комісія та Європейське управління з питань запобігання зловживанням та шахрайству (OLAF) уповноважені проводити адміністративні розслідування, включаючи виїзні перевірки та інспекції, на території України. Такі розслідування проводяться відповідно до положень та умов, встановлених застосовними актами однієї чи кількох інституцій Європейського Союзу.

2. Компетентні органи України в межах розумного строку інформують Європейську Комісію або OLAF про будь-який факт або підозру, які стали їм відомі, що стосуються порушень, шахрайства або будь-якої іншої протиправної діяльності, яка впливає на фінансові інтереси Європейського Союзу.

3. Виїзні перевірки та інспекції можуть проводитися в приміщеннях будь-якої фізичної особи, яка проживає в Україні, або юридичної особи, яка зареєстрована в Україні та отримує кошти Європейського Союзу, а також будь-якої третьої сторони, залученої до використання коштів Європейського Союзу, яка проживає або зареєстрована в Україні.

4. Виїзні перевірки та інспекції готуються та проводяться Європейською Комісією або OLAF у тісній співпраці з компетентним органом України, уповноваженим Урядом України. Уповноважений орган повідомляється завчасно у розумні строки про предмет, мету та правову основу виїзних перевірок та інспекцій для того, щоб він міг надати допомогу. З цією метою посадові особи компетентних органів України можуть брати участь у виїзних перевірках та інспекціях.

5. За запитом органів влади України виїзні перевірки та інспекції можуть проводитися спільно з Європейською Комісією або OLAF.

6. Представники Комісії та співробітники OLAF мають доступ до всієї інформації та документації, включаючи комп'ютерні дані, що стосуються відповідних операцій та є необхідними для належного проведення виїзних перевірок та інспекцій. Вони можуть, зокрема, робити копії відповідних документів.

7. Якщо суб'єкт господарювання або інша третя сторона чинить опір проведенню виїзної перевірки або інспекції, органи влади України, діючи відповідно до національних правил та положень, надають сприяння Європейській Комісії або OLAF, щоб дозволити їм виконати свій обов'язок щодо проведення такої перевірки чи інспекції. Таке сприяння включає вжиття відповідних запобіжних заходів згідно з національним законодавством, зокрема з метою забезпечення збереження доказів.

8. Європейська Комісія або OLAF інформують органи влади України про результати таких перевірок та інспекцій. Зокрема, Європейська Комісія або OLAF якнайшвидше повідомляють компетентний орган України про будь-який факт або підозру щодо порушення, які стали їм відомі під час виїзної перевірки або інспекції.

9. Без шкоди для застосування кримінального законодавства України, Європейська Комісія може застосовувати адміністративні заходи та стягнення до юридичних або фізичних осіб України, які беруть участь у реалізації програми або заходу, відповідно до законодавства Європейського Союзу.

10. З метою належного виконання цієї Статті Європейська Комісія або OLAF та компетентні органи України регулярно обмінюються інформацією та за запитом однієї зі Сторін цієї Угоди проводять взаємні консультації.

11. Для сприяння ефективному співробітництву та обміну інформацією з OLAF Україна визначає контактний пункт.

12. Обмін інформацією між Європейською Комісією або OLAF та компетентними органами України здійснюється з належним дотриманням вимог конфіденційності. Персональні дані, включені до обміну інформацією, підлягають захисту відповідно до застосовних правил.

13. Органи влади України співпрацюють із Прокуратурою Європейського Союзу, щоб дозволити їй виконувати свій обов'язок щодо розслідування, кримінального переслідування та притягнення до відповідальності виконавців і співучасників кримінальних правопорушень, які впливають на фінансові інтереси Європейського Союзу, відповідно до чинного законодавства.

Стаття 3

Стягнення та примусове виконання

1. Рішення, прийняті Європейською Комісією, щодо покладення грошових зобов'язань на юридичних або фізичних осіб, окрім держав, щодо будь-яких вимог, які впливають із діяльності Європейського оборонного фонду, підлягають примусовому виконанню в Україні. Виконавчий документ додається до рішення без будь-яких інших

формальностей, окрім перевірки автентичності рішення національним органом, визначеним для цієї мети Урядом України. Уряд України повідомляє Комісію та Суд Європейського Союзу про визначений національний орган. Відповідно до Статті 4 цього Додатка Європейська Комісія має право повідомляти про такі рішення, що підлягають примусовому виконанню, безпосередньо особам, які проживають в Україні, та юридичним особам, які зареєстровані в Україні. Примусове виконання здійснюється відповідно до законодавства та процесуальних норм України.

2. Рішення та ухвали Суду Європейського Союзу, винесені внаслідок застосування арбітражного застереження, що міститься в контракті або угоді стосовно програм, діяльності, заходів чи проєктів Європейського Союзу, підлягають примусовому виконанню в Україні в такий самий спосіб, що й рішення Європейської Комісії, зазначені в пункті 1.

3. Суд Європейського Союзу має юрисдикцію перевіряти законність рішення Комісії, зазначеного в пункті 1, та призупиняти його виконання. Водночас суди України мають юрисдикцію розглядати скарги щодо здійснення примусового виконання з порушенням встановленого порядку.

Стаття 4 **Комунікація та обмін інформацією**

Інституції та органи Європейського Союзу, залучені до впровадження Європейського оборонного фонду або до здійснення контролю за цією програмою, мають право безпосередньо, зокрема через системи електронного обміну, взаємодіяти з будь-якою фізичною особою, яка проживає в Україні, або юридичною особою, яка зареєстрована в Україні та отримує кошти Європейського Союзу, а також з будь-якою третьою стороною, залученою до використання коштів Європейського Союзу, яка проживає або зареєстрована в Україні. Такі фізичні, юридичні особи та сторони можуть безпосередньо подавати інституціям та органам Європейського Союзу всю відповідну інформацію та документацію, яку вони зобов'язані надати відповідно до законодавства Європейського Союзу, що застосовується до цієї програми Європейського Союзу, а також згідно з контрактами чи угодами, укладеними для її реалізації.

**ПРОТОКОЛ ПРО ЗУПИНЕННЯ СПЛАТИ ФІНАНСОВОГО ВНЕСКУ
УКРАЇНОЮ У ЗВ'ЯЗКУ З НАДЗВИЧАЙНИМИ ОБСТАВИНАМИ,
СПРИЧИНЕНИМИ НЕСПРОВОКОВАНОЮ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ ПРОТИ
УКРАЇНИ**

Сторони,

БЕРУЧИ ДО УВАГИ Статтю 3, пункт 3 Статті 6 та Додаток I до цієї Угоди,

БЕРУЧИ ДО УВАГИ Угоду (у формі обміну листами) між Європейським Союзом, з однієї сторони, та Україною, з іншої сторони, про зупинення фінансових зобов'язань України щодо її участі в усіх програмах Європейського Союзу, що застосовується починаючи з 1 січня 2021 року⁸,

ДОСЯГНУВШИ ЗГОДИ стосовно наступних положень, які додаються до Угоди між Європейським Союзом, з однієї сторони, та Україною, з іншої сторони, про участь України у Європейському оборонному фонді (ЄОФ) (далі – “Угода про приєднання”) і доповнюють Додаток до Угоди (у формі обміну листами) між Європейським Союзом, з однієї сторони, та Україною, з іншої сторони, про зупинення фінансових зобов'язань України щодо її участі в усіх програмах Європейського Союзу, що застосовується починаючи з 1 січня 2021 року:

Стаття 1

1. Сторони погоджуються, що цим зупиняється дія таких положень Угоди про приєднання відповідно до правил Угоди (у формі обміну листами) між Європейським Союзом, з однієї сторони, та Україною, з іншої сторони, про зупинення фінансових зобов'язань України щодо її участі в усіх програмах Європейського Союзу, починаючи з 1 січня 2021 року:

- Стаття 3 “Фінансовий внесок”
- Пункти 3, 5(b) Статті 6 “Прикінцеві положення”
- Додаток I – “Правила, що регулюють фінансовий внесок України до Європейського оборонного фонду” (2021-2027)

2. Для уникнення неоднозначного тлумачення, зупинення дії положень, зазначених у пункті 1 цієї статті, припиняється відповідно до правил, викладених в Угоді (у формі обміну листами) між Європейським Союзом, з однієї сторони, та Україною, з іншої сторони, про зупинення фінансових зобов'язань України щодо її участі в усіх програмах Європейського Союзу, що застосовується починаючи з 1 січня 2021 року.

⁸OJ L, 2024/1490, 31.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2024/1490/oj.

Стаття 2

1. Зупинення, передбачене Статтею 1 цього Протоколу, застосовується з дати набрання чинності Угодою про приєднання.

2. Цей Протокол втрачає чинність з дня набрання чинності рішенням про припинення дії Угоди (у формі обміну листами) між Європейським Союзом, з однієї сторони, та Україною, з іншої сторони, про зупинення фінансових зобов'язань України щодо її участі в усіх програмах Європейського Союзу, що застосовується починаючи з 1 січня 2021 року.